

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

VERONIKA FROJDOVÁ

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PODNIKOVÁ EKONOMIKA

Vysoká škola ekonomie a managementu

+420 841 133 166 / info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Optimální měnový prostor – výhody a nevýhody vstupu ČR do Eurozóny

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBA (MĚSÍC/ROK)

01/12

JMÉNO A PŘÍJMENÍ / STUDIJNÍ SKUPINA

Veronika Frojdová/PE22

JMÉNO VEDOUcíHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Ing. Pavel Hýla

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Prohlašuji tímto, že jsem zadanou bakalářskou práci na uvedené téma vypracoval/-a samostatně a že jsem ke zpracování této bakalářské práce použil/-a pouze literární prameny v práci uvedené.

Datum a místo: 29.10.2011 Hradec Králové

podpis studenta

PODĚKOVÁNÍ

Rád/-a bych tímto poděkoval/-a vedoucímu bakalářské práce za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl/-a při zpracování mé bakalářské práce.
Klepněte sem a zadejte text.

Vysoká škola ekonomie a managementu

+420 841 133 166 / info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

**Optimální měnový prostor – výhody a
nevýhody vstupu ČR do Eurozóny**

Optimum currency area – advantages and disadvantages of entry of the
Czech republic into the Eurozone

Autor: Veronika Frojdová

Souhrn

Tato bakalářská práce na téma Optimální měnový prostor – výhody a nevýhody vstupu ČR do Eurozóny je rozdělena na dvě části. První část na teoretickou/metodologickou a druhá analytickou/praktickou. Teoretická část se týká významu definice optimální měnový prostor, historii společné měny, Maastrichtskými kritérii a Paktu stability a růstu. Další část, a to analyticko/metodologická, se zabývá výhodami a nevýhodami vstupu České republiky do Eurozóny. Dále se zde uvádí pokus o srovnání České republiky s ostatními státy Evroské unie. Primárním cílem této práce je zhodnotit výhody a nevýhody vstupu ČR do společného měnového prostoru. K tomuto srovnání je použit také dotazník, na který odpověděla veřejnost. V práci není zahrnut jen názor lidí, ale i názor autora, jak by se měl dále vyvíjet vstup České republiky do Eurozóny.

Summary

This bachelor thesis on the topic Optimal currency area – advantages and disadvantages of entry of the Czech republic into the Eurozone is divided into two parts. The first part on theoretical/methodological and the second one on analytical/practical. The theoretical part applies the importance of definition the optimal currency area, the history of common currency, the Maastricht criterias and the Stability and growth pact. The next part, it means the analytial/methodological one, deals with the advantages and the disadvantages of entry the Czech republic into the Eurozone. Further it indicates here the experiment about the comparing of the Czech republic with the other countries in the European union. The primary purpose of this thesis is evaluate the advantqages and the disadvantages of entry of the CR into the common currency area. For this comparison is also used the questionnaire on which the public answered. In the thesis there is not only the opinion of people but also the opinion of author how the entry of the Czech republic into the Eurozone should be developped.

Klíčová slova:

Optimální měnový prostor, Eurozóna, Společná měna, Maastrichtská kritéria, Pakt stability a růstu.

Keywords:

Optimal currency area, Eurozone, Common currency, The Maastricht criteria, The Stability and Growth Pact.

JEL Classification:

G000 – Financial Economics: General

G010 – Financial Crisis

G300 – Corporate Finance and Governance: General

N000 – Economic History: General

Obsah

1 Úvod	1
2 Definice optimálního měnového prostoru	4
2.1 Maastrichtská kritéria	6
2.1.1 Maastrichtská kritéria versus Česká republika	8
2.2 Pakt stability a růstu	11
2.3 Historie společné měny	11
2.3.1 Zavedení eura v České republice	12
3 Výhody a nevýhody vstupu ČR do eurozóny	14
3.1 Výhody vstupu do eurozóny	15
3.2 Nevýhody vstupu do eurozóny	17
3.3 Porovnání ČR s eurozónou	18
3.4 Jak ven z krize?	21
3.5 Hlas veřejnosti	22
3.5.1 Vyhodnocení dotazníku	23
4 Závěr	25
Literatura	29
Přílohy	

Seznam zkratk

EU	Evropská unie
OCA	Optimum currency area / Optimální měnový prostor
ES	Evropské společenství
EMU	Evropská měnová unie
ECB	Evropská centrální banka
HDP	Hrubý domácí produkt
ESCB	Evropský systém centrálních bank
EMR II	Evropský mechanismus měnových kurzů II
ECU	European currency unit
EU	Euro

Seznam tabulek

Tabulka 1 Stav plnění maastrichtských kritérií českou ekonomikou	9
Tabulka 2 Harmonizovaný index spotřebitelských cen.....	9
Tabulka 3 Vládní deficit.....	10
Tabulka 4 Vládní dluh.....	10
Tabulka 5 Dlouhodobé úrokové sazby.....	10
Tabulka 6 Odpovědi na dotazník udány v %.....	23

Seznam grafů

Graf 1 Porovnání růstu HDP v ČR a eurozóně.....	19
Graf 2 Podíl vývozu do eurozóny oproti celkovému vývozu v %.....	20

Seznam obrázků

Obrázek 1 Schéma států EU, které přijaly euro v roce 2011	6
Obrázek 2 5 fází zavedení eura v ČR.....	13

1 Úvod

Tématem této bakalářské práce je Optimální měnový prostor – výhody a nevýhody vstupu České republiky do Eurozóny. Společná měna a jednotný měnový prostor jsou témata, která jsou v dnešní době aktuální a vysoce problémová. Již od vzniku společného měnového prostoru se státy chtěly k této oblasti připojit. Předpokládalo se, že Evropská unie přinese mnoho výhod v nejbližší době od vzniku. Na rozdíl od předpokladů se nyní musíme zeptat, zda-li je eurozóna optimální měnovou oblastí.

K připojení do eurozóny je potřeba dosáhnout určitých kritérií, která jsou podrobněji popsána v další kapitole této práce.

Po vzniku eurozóny začaly postupně vznikat problémy týkající se společné měny, tj. eura. Několik států Evropské unie dosáhlo finanční krize, díky které se zpomalil růst dané země, a z toho důvodu vznikly stávky v konkrétních zemích, které i nadále pokračují. Znepříjemnil se tím život mnoha lidem. Další státy váhají, zda se k jednotnému měnovému prostoru připojit, či nikoli. A zdali ano, tak v jakém časovém rozmezí by se toto připojení mělo uskutečnit. Po analyzování těchto problémů si budeme moci položit i otázku, zda-li eurozóna bude fungovat lépe, hůře, či jestli, v nejhorším možném případě, zanikne.

I v České republice se objevují názory zda se tento stát má připojit k eurozóně. Pokud se zabíráme touto otázkou, tak se ale musíme i ptát, zda Česká republika bude mít stejné finanční problémy jako například Řecko, nebo zda se Česká republika stane zemí, ve které bude její ekonomika i nadále fungovat bez dalších vznikajících problémů. Problémy má toto území ale už i nyní. Tento stát nacházející se v srdci Evropy se již nyní potýká s problémy týkající se nedostatku financí a dalších problémů, které jsou následky špatné rozpočtové ekonomiky státu. Euro mělo být zavedeno v ČR již v letech 2009-2010. Toto očekávání nebylo ale naplněno, a tak se přijetí jednotné měny posouvá na dobu zatím blíže nespecifikovanou.

Dále se tato práce nebude zabývat celou historií Evropské unie, ale jsou zde uvedena určitá data, která vypomohla k tomu, aby vznikla společná měnová jednotka. Data, která jsou významná pro Evropskou unii jako celek. Můžeme zde uvést například dobu,

odkdy začala platit maastrichtská kritéria či Pakt stability a růstu. Zajímavý je i vzhled mince.

Mezi cíle této bakalářské práce se řadí také zjištění výhod a nevýhod zavedení eura na území České republiky. Bude výhodné přijetí eura na tomto území? Přinese nám tato změna více výhod či nevýhod? Bude se zhoršovat dále ekonomika tohoto státu? Na tyto otázky se tato práce bude snažit odpovědět. Co se stane v budoucnosti po přijetí eura je spekulativní otázka. Může se stát to, co již většina lidí očekává. To, že se bude ekonomika zhoršovat a že nastane finanční krize jako v jiných zemích Evropské unie. Ale může se stát i pravý opak. Po přečtení této práce si ale vy sami udělejte vlastní názor. Tato práce pouze nastiňuje to, co by se mohlo stát, ale opak se může vždy stát skutečností.

Názor lidí by měl být brán jako primární věc při rozhodování otázek týkající se nejen ekonomiky. Zároveň je ale pravdou, že i když každý z nás má nárok na svůj vlastní názor, ať už s ním ostatní souhlasí či nikoliv, tak stát nemůže vyhovět úplně všem. I stát jako celek si vytvoří vlastní názor na vše, v čem je potřebné rozhodnout. Tento názor vytváříme my, lidé. Abychom projevili naše názory, tak proto volíme určité politické strany. Tito zástupci nemusí mít vždy stejné zájmy, ale volíme ty zástupce, kteří nám jsou nejbližší. Politici mluví za nás a ti pak také rozhodnou, jak se náš stát bude v budoucnosti vyvíjet. Ve vyvíjení státu brání ale i externí faktory, kterými jsou ostatní země, přesněji řečeno důvody a důsledky konání států, či nenadálé události, například katastrofy. Na základě lidských názorů je v této práci vytvořen posudek týkající se základního tématu (problému) této bakalářské práce.

Blíže se zde zaměříme i na porovnání České republiky s eurozónou. V čem jsme eurozóně velice blízko a v čem bychom ji raději neměli následovat. Ne všechny ekonomické ukazatele eurozóny jsou správné.

Podrobněji se v bakalářské práci bude mluvit také o pomoci zadluženým státům. Jaké na to existují rezervy a dále je v práci vyznačena snaha o řešení problémů s nejvíce zadluženými státy EU. Již několik států potkalo zadlužení, které nemohly samy zvládnout. Otevřená je i otázka pomoci zemím se vysokým zadlužením od zahraničních

států. Je velice těžké ale posoudit jaká částka by měla být půjčena, jak bude vrácena, kdy bude vrácena a zda tyto zadluženén země zvládnou platit své dluhy všem věřitelům.

Zároveň byl použit i dotazník, ve kterém je snahou zjistit názor obyvatel České republiky. V dotazníku, který byl použit, odpovídali lidé všech věků, s různým vzděláním, pohlavím. Dotazník byl vytvořen pouze na pár otázek. Těchto pár vět, ale stačí k tomu, aby se dal posoudit názor lidí z České republiky na přijetí jiné měnové jednotky, eura. Odpovědi nebyly překvapivé, předem se dalo očekávat jak lidé budou reagovat na otázku pro vstup do Evropské unie.

2 Definice optimálního měnového prostoru

První otázku, kterou si v této práci položíme je definice významu optimální měnový prostor (optimum currency area). Společný měnový prostor je definice pro území, dvou nebo více států, ve kterých se používá jednotná měna. Proto, aby se státy mohly připojit ke stejnému měnovému prostoru, tzn. vzdát se své měny a přijmout měnu společnou, je potřeba, aby se splnily určité podmínky, hospodářské i politické. Teorie optimálního měnového území se zabývá těmito podmínkami, které minimalizují vznik asymetrických šoků či pomohou se přizpůsobit těmto šokům, aniž by se využily nástroje společného měnového prostoru.

Mezi hospodářské podmínky¹ se řadí kritéria R. Mundella, který je považován za zakladatele OCA, P. Kenena a R. McKinnona. První kritérium od R. Mundella se týká volného pohybu pracovní síly a materiálu. Náklady by byly o hodně sníženy pokud by to takto fungovalo, ale problém je v pohybu lidí, kdy překážku tvoří samy státy. Druhé kritérium od P. Kenena se zabývá státy v OCA by měly mít stejnou či podobnou výrobu, ale také i vývoz. Třetí kritérium od R. McKinnona spočívá v tom, že státy ve společném měnovém prostoru jsou otevřené obchodu a že mezi sebou obchodují.

Do politických kritérií zařadíme transferové kritérium, podmínky soudržnosti a kritérium jednotnosti priorit. V překladu to znamená, že optimální měnovou oblast tvoří státy, které se dohodly na výpomoci při problémech, které mají stejné názory na řešení hospodářských problémů (nebo je stejně řeší) a pokud vyvolá jednotný měnový prostor určité národní problémy, tak náklady spojené s jejich vyřešením se rozdělí mezi státy měnové unie. Samozřejmě země při vstupu do Evropské unie o těchto podmínkách věděli. V dnešní době se nás týká převážně podmínka nákladů jiných států, na kterých se podílí celá Evropská unie.

¹ BALDWIN, R.; WYPLOSZ, Ch.. *Ekonomie evropské integrace*. Praha: Grada Publishing, 2008.

Proto, aby optimální měnový prostor dobře fungoval, je potřeba dosáhnout sladění ekonomické úrovně a hospodářského cyklu členských zemí EU.

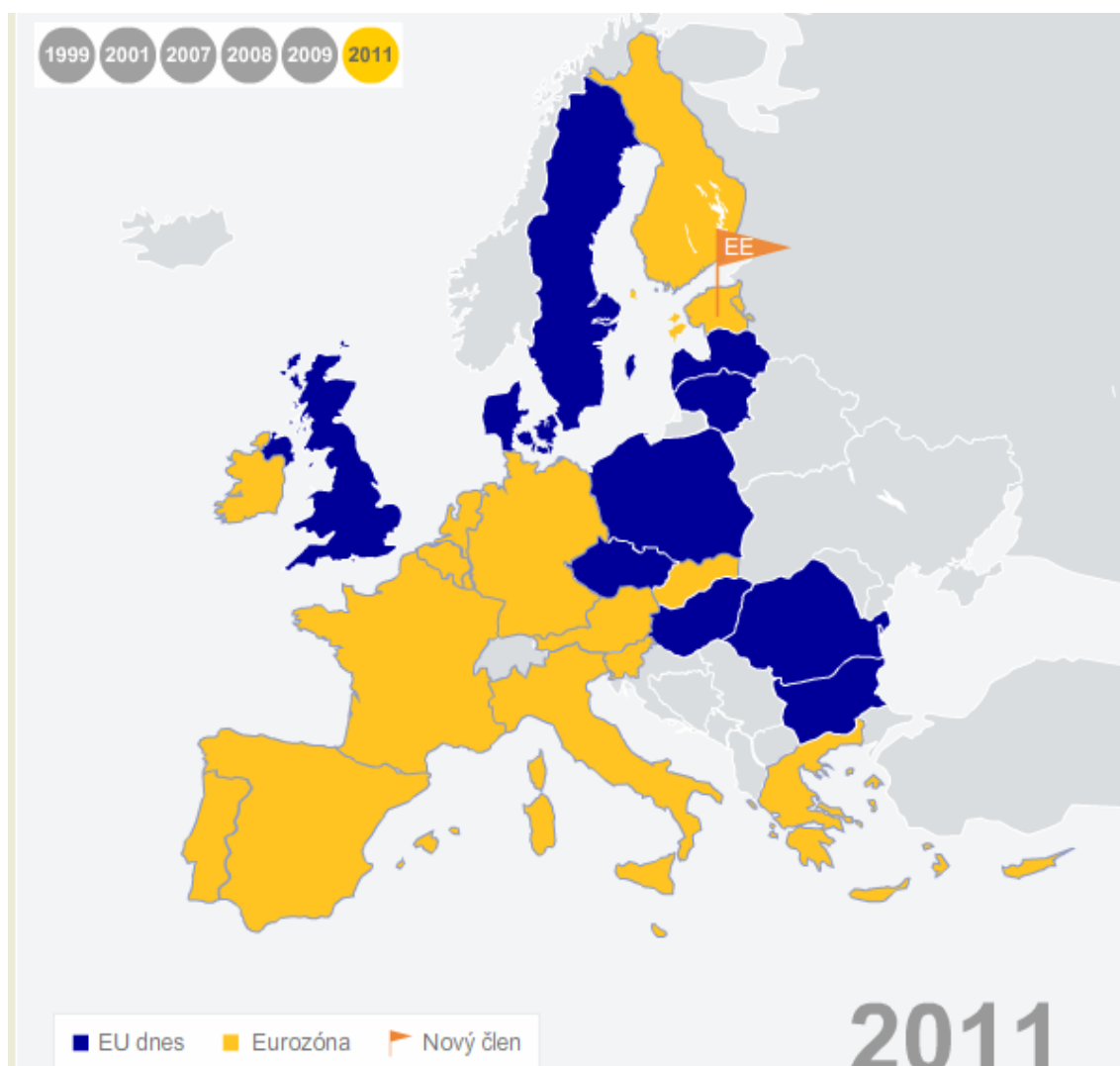
Dále vznikla i tzv. hypotéza engonenity². Hypotézou je myšleno to, že do měnové unie mohou vstupovat i státy, které úplně nesplňují stanovená kritéria, neboť vstupem do společného měnového prostoru těchto kritérií časem dosáhnou. I přes tuto poslední větu se ale může stát, že státy těchto společných podmínek nedosáhnou a že se začnou potýkat s čím dál většími problémy, a díky špatné měnové politice státu může také dojít až k bankrotu.

Eurozóna je podrobněji popsána ve Smlouvě o založení Evropského společenství a ve Statutu Evropské centrální banky a Evropského systému centrálních bank³, který je přiložen ke Smlouvě o založení ES. Ve smlouvě není uveden název eurosystém, protože se očekávalo, že každý stát, který se připojí k Evropské unii, přijme společnou měnu euro. Dosud se tak nestalo u vyznačených států na níže uvedeném Obrázku 1. Podle tohoto obrázku můžeme vidět, že společnou měnu euro nezavedla spousta zemí. Některé z nich si vyjednaly trvalé podmínky pro nepřijetí eura a některé si vyjednaly pouze dočasnou dohodu, např. Česká republika.

² Zavedení eura, http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/vyklad_slovník.html?PG=0.

³ Evropská centrální banka, <http://www.ecb.int/ecb/orga/tasks/html/index.cs.html>.

Obrázek 1 Schéma států EU, které přijaly euro v roce 2011

Zdroj: Evropská centrální banka, <http://www.ecb.int/euro/intro/html/map.cs.html> (data k 30.10.2011).

2.1 Maastrichtská kritéria

Maastrichtská kritéria jsou významnou součástí EU. Jsou to tzv. konvergenční kritéria, která určují podmínky pro přijetí eura pro členské státy Evropské unie. Tyto podmínky musí splnit každý stát, který se chce stát součástí Evropské měnové unie. Požadavky byly zavedeny proto, aby se neohrozila stabilita eura, a to díky rozpočtovým deficitům. Podmínky jsou označeny v Maastrichtské smlouvě, která je platná od 1. listopadu 1993.

Tato smlouva obsahuje problematiku zabývající se hospodářské a měnové unie a také problematiku týkající se unie politické.

Ve smlouvě, v politické části, je zakotven název EU a státům, které jsou členy EU, je zaručeno právo na členství v Evropské unii. Dále vzniklo i občanství EU a práva s tím související. Díky Maastrichtské smlouvě se ustanovila nová politická a hospodářská struktura, jiným názvem třípilířová struktura Evropské unie. Mezi tyto pilíře se řadí ES, Společná zahraniční politika a Spolupráce v oblasti justice a vnitra.

Mezi problematiku hospodářské a měnové unie řadíme maastrichtská kritéria, která jsou zásadní součástí Maastrichtské smlouvy. O cenovou stabilitu se podle smlouvy zabývá Evropská centrální banka. Aby se členské státy EU připojili k EMU je třeba, aby splnily níže uvedená kritéria a to nejen jednorázově, ale aby státy dokázaly dlouhodobě těchto kritérií dosáhnout.

Podmínky pro členství v eurozóně můžeme rozdělit na dvě části. Na rozpočtové a měnové. Mezi **rozpočtová kritéria** řadíme veřejné finance. Součástí veřejných financí je výše veřejného dluhu, který nemůže přesáhnout úroveň 60% HDP, a také je zde uváděn deficit veřejného rozpočtu. Podíl vládního deficitu musí být menší než 3% HDP. Do **měnových kritérií** se řadí inflační kritérium, konvergence dlouhodobých úrokových sazeb a stabilita devizového kurzu. Podmínka cenové stability znamená, že průměrná roční inflace nesmí být vyšší než 1,5 procentního bodu než je průměrná roční inflace ze tří zemí EU s nejlepšími hodnotami inflace. Inflace je počítána pomocí indexu spotřebitelských cen. Do konvergence dlouhodobých sazeb se uvádí dlouhodobá nominální úroková míra, která nesmí překračovat o 2 p.b. průměr tří zemí EU s nejlepším inflačním kritériem, tj. referenční hodnotou. Tato referenční hodnota se měří pomocí výnosové míry desetiletých vládních dluhopisů nebo také pomocí výnosy podobných cenných papírů. A v neposlední řadě sem patří stabilita devizového kurzu, ve které se popisuje, že minimálně dva roky před členstvím v EU se daná země musí zapojit do ERM II. Během zapojení do ERM II je potřeba mít kurzy měny v normálním flukтуаčním rozpětí, bez nadměrného pnutí a nesmí dojít k devalvaci centrální parity.

K těmto kritériím patří i další podmínka a to, že právní předpisy členských zemí se musí slučovat se Smlouvou o fungování EU a Statutem ESCB.

2.1.1 Maastrichtská kritéria versus Česká republika

V této kapitole se budeme zabývat porovnáním maastrichtských požadavků s členským státem EU, s ČR. Porovnání je v této části kapitoly rychlé, jedná se jen o nahlédnutí blíže k datům, kterých musíme dosáhnout jako stát. Tabulka o stabilitě směnného kurzu není uváděna, Česká republika se do ERM II ještě nezapojila.

V tabulce číslo 1 je možné vidět porovnání požadavků z Maastrichtské smlouvy se skutečností pro Českou republiku z roku 2009. Podrobněji se budeme zabývat možnostmi připojení ČR do společné měnové unie v následujících řádcích této kapitoly a k tomu nám pomůžou tabulky 2,3,4 a 5.

V tabulce číslo 2 si můžeme všimnout, že hodnota kritéria, kterou nesmíme přesáhnout je momentálně nižší. Výhledově se předpokládá, že budeme schopni nedosáhnout maximálních hodnot kritérií, tj. že toto kritérium jako stát splňujeme. V minulých letech docházelo ke zdražování cen, potravin, zvýšení DPH a mimo jiné i zvyšování cen ropy. To vše zapříčinilo neschopnost státu dosáhnout potřebného kritéria. V příštích letech bychom měli podle prognózy být stále pod limit, ve kterém již jsme od roku 2009. Samozřejmě se může stát pravý opak a to díky náhlým změnám ve všech směrech.

V tabulkách číslo 3 a 4 je možné porovnat problém s vládním rozpočtem. Vládní deficit není stále plněn podle požadavků. Na rozdíl od vládního deficitu vládní dluh je stále nižší než je maximální výše pro splnění požadavků. Problém je ale v tom, že výše dluhu se neustále zvyšuje a to převážně z důvodu deficitu veřejného rozpočtu. ČR zatím ale není zadlužená tak, aby dosáhla úrovně problémů jako jiné státy EU.

Tabulka 1 Stav plnění maastrichtských kritérií českou ekonomikou

Kritérium		Referenční hodnota	Skutečnost
Veřejné finance	Vládní deficit nesmí přesáhnout hodnotu 3 % HDP.	3 %	-6,6* % (za rok 2009)
	Veřejný dluh nesmí přesáhnout úroveň 60 % HDP.	60 %	-35,6* % (za rok 2009)
Inflační kritérium	Roční průměrná inflace nejvýše 1,5 procentního bodu nad referenční hodnotou, která je průměrem inflací v třech zemích EU s nejlepší cenovou stabilitou.	1,8 %	0,9 % (za rok 2009)
Stabilita dlouhodobých úrokových sazeb	Výnos desetiletých vládních dluhopisů nejvýše 2 procentní body nad průměrem výnosů ve třech zemích EU s nejlepší cenovou stabilitou.	6,3 %	4,9 % (za rok 2009)
Stabilita směnného kurzu	Minimálně dvouletý pobyt v ERM II bez vnitřního pnutí.	Česká koruna prozatím není zapojena do ERM II.	

Zdroj: Zavedení eura

http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/cr_euro_podminky_prijeti.html (data k 30.10.2011).

Tabulka 2 Harmonizovaný index spotřebitelských cen

	2007	2008	2009	8/2010	2010	2011	2012	2013
Průměr 3 zemí EU s nejnižší inflací *	1,3	2,6	0,0	0,4	0,7	1,2	1,2	1,2
Hodnota kritéria	2,8	4,1	1,5	1,9	2,2	2,7	2,7	2,7
Česká republika	3,0	6,3	0,6	0,6	1,4	2,3	1,7	1,7

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupněn ekonomické sladění ČR s eurozónou – společný dokument Ministerstva financí ČR a České národní banky schválený vládou České republiky na jejím zasedání dne 22.12.2010 (data k 30.10.2011).

V dále uvedené tabulce číslo 5 je možné si povšimnout, že další požadavek Maastrichtské smlouvy splňujeme. A tento trend by měl podle předpokladu postupovat stále ve stejném stylu.

Tabulka 3 Vládní deficit

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hodnota kritéria	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Česká republika	-0,7	-2,7	-5,8	-5,1	-4,6	-3,5	-2,9

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupněn ekonomické sladění ČR s eurozónou – společný dokument Ministerstva financí ČR a České národní banky schválený vládou České republiky na jejím zasedání dne 22.12.2010 (data k 30.10.2011).

Tabulka 4 Vládní dluh

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hodnota kritéria	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
Česká republika	29,0	30,0	35,3	39,3	42,1	42,9	43,3

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupněn ekonomické sladění ČR s eurozónou – společný dokument Ministerstva financí ČR a České národní banky schválený vládou České republiky na jejím zasedání dne 22.12.2010 (data k 30.10.2011).

Tabulka 5 Dlouhodobé úrokové sazby

	2007	2008	2009	8/2010	2010	2011	2012	2013
Průměr 3 zemí EU s nejnižší inflací *	4,4	4,2	3,9	4,0	4,3	4,8	4,8	4,8
Hodnota kritéria	6,4	6,2	5,9	6,0	6,3	6,8	6,8	6,8
Česká republika	4,3	4,6	4,8	4,2	3,7	3,9	3,9	3,9

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupněn ekonomické sladění ČR s eurozónou – společný dokument Ministerstva financí ČR a České národní banky schválený vládou České republiky na jejím zasedání dne 22.12.2010 (data k 30.10.2011).

2.2 Pakt stability a růstu

Mezi další významné dokumenty řadíme Pakt stability a růstu, který byl přijat členskými státy v roce 1997. Po Maastrichtské smlouvě se diskutovalo zda jsou její požadavky dostatečné, tzn. jestli rozpočtové politiky jednotlivých států po dosažení všech podmínek budou fungovat nadále stabilně i po přijetí eura. Díky tomu vznikl tento dokument, který se snaží zabránit případnému vzniku problémů ve veřejných rozpočtech.

Pro tu zemi, která poruší pravidla Paktu, začne fungovat tzv. procedura nadměrného schodku⁴. Státy, se kterými je tato procedura zahájena, si musí samy připravit vlastní plán na snížení deficitu vládního rozpočtu. Při nesplnění tohoto plánu vznikají finanční sankce pro zemi. Díky penalizacím, která vznikly Francii a Německu, se musel zrevidovat Pakt stability a růstu. Tato aktualizace se udála v roce 2005. Během této revize se mimo jiné nastavila i delší časová lhůta pro splnění plánu daného státu.

Nyní jsme probrali smlouvy týkající se společné měnové unie a požadavků pro státy pro přijetí eura. Teď si můžeme položit otázku, jak vlastně vznikla měna euro. Na tuto otázku naleznete odpověď v další kapitole.

2.3 Historie společné měny

Politici Německa a Francie založili tzv. Evropský měnový systém, který se datuje od roku 1979. Tento systém se snažil o užší měnovou spolupráci. Díky tomu vznikla umělá jednotka ECU, která sloužila jako rezervní měna a zároveň i zúčtovací jednotky⁵. Po roce 1989 začala vznikat hospodářská a měnová unie. V roce 1991 se uzavřela Smlouva o EU, která začala platit od roku 1993. Tato Smlouva se také nazývala Maastrichtská.

⁴ Zavedení eura, http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/euro_pakt_stabil_rust.html.

⁵ Zavedení eura, http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/euro_evrop_men_sys.html.

Na začátku této práce jsme se mohli dočíst o maastrichtských kritériích. Zároveň tato Smlouva, ale dala za vznik společné měny euro a neudávala pouze podmínky pro přijetí eura.

Jednotná měna EUR byla zavedena od 1.1.1999 a to pouze bezhotovostně. Tato doba trvala po tři roky. Od 1.1.2002 se začaly používat i hotovostní bankovky a mince.

Podoba mince je následující. První strana je tzv. evropská⁶ a je na ní vyznačená hodnota mince a také je vyrobena ze stejného materiálu. Druhá strana je tzv. národní a je na ní znak daného státu. Znak EUR se skládá z těchto částí: z řeckého písmena epsilon značící evropské společenství a ze dvou vodorovných čar, které značí stabilitu měny.

2.3.1 Zavedení eura v České republice

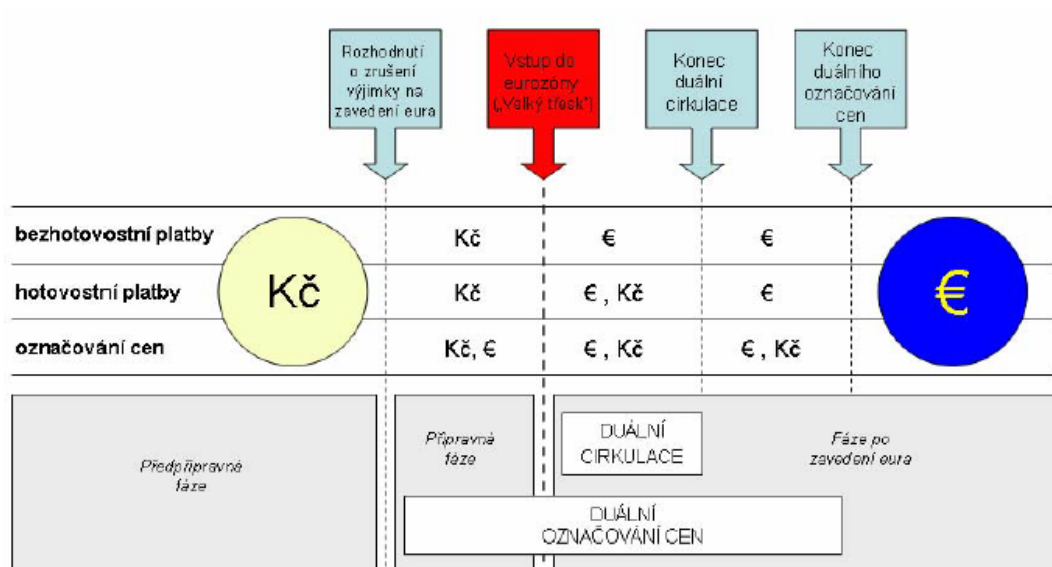
Euro bude zavedeno v České republice v zatím blíže neurčitou dobu. Nejdříve je potřeba dosáhnout a splňovat všechny maastrichtské podmínky. Jakmile se tak stane, jednotná měna bude zavedena v bezhotovostním, ale i v hotovostním platebním styku, a to najednou ve stejnou dobu. Taková to změna se nazývá Velký třesk.

Na obrázku číslo 2 je označeno všech pět fází přechodem na euro. Mezi nimi je i duální značení cen, toto se řadí k výhodám přijetí eura.

Nejdříve je zapotřebí rozhodnout o přijetí eura od určitého data. Tento den bude datován od 1. ledna. Po tomto rozhodnutí se zavede duální označování cen. Po Velkém třesku bezhotovostní platby budou prováděny už jen v měně euro. Za to hotovostní platby budou zavedené pro obě měny, pro českou korunu i pro euro. Tomuto období se bude říkat duální cirkulace. Během tohoto období bude možné si vyměňovat české koruny za eura. Po duální cirkulaci budeme moci používat už jen eura, ale ceny budou nadále značeny i v českých korunách. Nakonec se zruší i toto.

⁶ ČNB, http://www.cnb.cz/cs/mezinarodni_vztahy/euro/.

Obrázek 2 5 fází zavedení EUR v ČR

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, Národní plán zavedení eura v České republice (data k 30.10.2011).

V průběhu duální cirkulace bude dostatek času na výměnu staré národní měny za novou. Obyvatelé České republiky budou také dost času na přizpůsobení se euru. Pomocí duálního označování cen by nemělo dojít k neopodstatnělému zdražování.

3 Výhody a nevýhody vstupu ČR do eurozóny

Česká republika se připojila k Evropské unii 1. května 2004. Jak již bylo dříve zmíněno, členstvím v Evropské unii se ČR zavázala k přijetí eura, ale až poté, co splní všechny maastrichtská kritéria. Předpokládané datum přijetí eura zatím není uvedeno. Na tuto změnu, ať už v dobrém slova smyslu či špatném, se každý z nás musí řádně připravit. Bude zapotřebí vyměnit české koruny za eura, přeorientovat se na jiné ceny a také zvyknout si na nové bankovky a mince.

Členství v eurozóně přináší řadu výhod, ale i nevýhod. Záleží na každém z nás jaký přístup k euru zastane. Vláda v roce 2006 schválila Národní plán pro zavedení eura v České republice⁷. Tento plán má usnadnit přechod z české koruny na EUR. Zároveň je také potřeba zreformovat zdravotnictví a důchodovou reformu v celém rozsahu. Pokud se tento problém nevyřeší, tak vládní rozpočet nebude lepší, a my nebudeme schopni splnit dané kritérium pro přijetí eura.

Zkoumáním pružnosti české ekonomiky se zabývá Ministerstvo financí ČR a Česká národní banka. Tyto dvě instituce zároveň řeší rok přijetí eura. Euro mělo být u nás již přijato v letech 2009-2010 za následujících podmínek. Mělo dojít ke zvýšení pružnosti české ekonomiky a ČR se měla sloučit s hospodářským cyklem eurozóny. V roce 2007 ČNB nedoporučila vstup do ERM II, tudíž nám byl také znemožněn přístup do eurozóny v již výše uvedených letech. Od tohoto data se každý rok předkládá návrh přístupu do ERM II. Tento návrh je vytvářen Českou národní bankou a Ministerstvem financí ČR. Díky tomuto procesu je vláda v neustálém kontaktu s Českou národní bankou a také díky tomu se euro nestane promlčenou záležitostí.

Pokud se jedná o veřejnost, tak ta je k přijetí eura spíše na straně opoziční. Je to zároveň díky problémům, které se dějí v jiných členských státech EU. Občané ČR se obávají výrazného zhoršení ekonomiky a zároveň vidí, že i před přijetím eura se vládní dluh zhoršuje, takže se obávají zvyšování cen, daní, snižování mezd, atd.

⁷ ČNB, http://www.cnb.cz/cs/mezinarodni_vztahy/cr_eu_integrace/#cr.

Díky reformám, které vláda v posledních letech udělala (či se snažila udělat), obyvatelé ČR stávkují a nepřejí si, aby ČR vstoupila do eurozóny. Obyvatelé můžeme rozdělit na tři části. Na ty, co chtějí euro co nejdříve, na ty, co ho chtějí co nejpozději, a na ty, co ho nechtějí vůbec.

Česká republika si vyjednala dočasnou výjimku na zavedení eura⁸. Díky této dočasné výjimce ČR přistupuje k přijetí eura podle vlastního plánu, tzv. Eurostrategie. Datum přijetí eura je. Z důvodů, které má v dnešní době eurozóna, je nutné si počkat, jak se situace vyvine, a jestli se euro udrží, a jestli se eurozóna vítězně utká se svými problémy.

Na základě toho je velice spekulativní uvádět výhody či nevýhody vstupu do eurozóny, tj. přijetí eura. Výhody jsou více či méně jasné, ale pouze za předpokladu, že euro bude stabilnější, eurozóna se s problémy vypořádá a že jiné členské státy se do problémů nedostanou. Nevýhody vysoce ovlivňují tyto problémy.

3.1 Výhody vstupu do eurozóny

V Národním plánu zavedení eura v České republice jsou uvedeny tři principy, které budou muset podnikatelé a česká ekonomika dodržet⁹. Princip právní jistoty, princip ochrany spotřebitele a princip minimalizace nákladů. **Princip právní jistoty** se týká všech smluv, které byly uzavřeny před zavedením eura. Tyto smlouvy budou nadále platné. **Princip ochrany spotřebitele** znamená, že se ceny nebudou moci neodůvodněně zvyšovat. Po oznámení koeficientu, který bude sloužit k přepočítání z CZK na EUR se zavede povinnost tzv. duálního označování cen, což v realitě znamená, že obchodníci budou muset uvádět cenu v českých korunách, ale i v eurech za pomoci jednotného koeficientu. S jednotným koeficientem se zavedou i pravidla zaokrouhlování, např. vratky daní směrem nahoru a poplatky občanů směrem dolů. Toto

⁸ ČNB, http://www.cnb.cz/cs/mezinarodni_vztahy/cr_eu_integrace/#cr.

⁹ Zavedení eura, http://www.zavedenieura.cz/cps/rde/xchg/euro/xsl/cr_euro.html.

zaokrouhlování ale nebude platit pokud bude zapotřebí zaplatit částku ve prospěch státu za porušení právních předpisů, např. zaplatit pokutu. A poslední, neméně důležitý, je princip **minimalizace nákladů**. Veřejný i soukromý sektor si bude muset náklady spojené s převodem na novou měnu uhradit sám. Díky tomu je nutné, aby byl na tuto změnu připraven nejen veřejný, ale i soukromý sektor. Stát bude muset pouze včas informovat obě strany, aby došlo k minimalizaci veškerých nákladů.

Mezi výhody vstupu České republiky do eurozóny můžeme zařadit srovnatelnost cen, mezd, daní, sociálních dávek, HDP a jiných ukazatelů. Toto výrazně pomůže obyvatelům ČR zorientovat se lépe v jiných členských státech. Jednodušší porovnatelnost cen bude zvyšovat konkurenceschopnost.

Při vycestování do zahraničí se ušetří na transakčních a zajišťovacích nákladech a to pomocí zániku měnových kurzů v rámci Evropy. Pokud bude všude jednotná měna euro, tak se ušetří spousta času s výměnou měny a hledáním výhodného kurzu v bance nebo ve směnárně. Tato změna ulehčí obyvatelům, kteří cestují, či podnikatelům, kteří obchodují s jinými členskými státy EU.

Také se bude lépe obchodovat i s jinými zeměmi mimo EU, neboť euro bude mezi dalšími nejvíce rozšířenějšími měnami světa, a tím se ulehčí všechny náklady spojené s výměnou na jiné kurzy. Pokud mluvíme o podnicích, tak musíme zároveň podotknout, že se nejen zjednoduší dovoz a vývoz, ale zároveň i účetnictví, a sníží se i finanční nejistota.

Podnikatelé a občané nebudou muset platit za dva účty, obchodují-li či mají částky k uložení v českých korunách a eurech. Bankovní účty u nás jsou mnohem dražší pro cizí měnu než pro českou korunu.

Mluvíme-li také o cenách v EU, které budou v eurech, je nutné připomenout, že obchodování s cennými papíry se také zjednoduší a to opět díky porovnatelných cenám.

Díky maastrichtským kritériím je nutnost každé země dosáhnout určité úrovně, jak bylo uvedeno ve výše uvedené kapitole. Díky těmto podmínkám je zaručen ekonomický růst a veřejný rozpočet v dobré výši pro ČR.

Mezi další výhodu řadíme stejnou měnu a díky ní odpadnou obavy o problémech vzniklých díky kurzovým vychýlením a náklady na snižování kurzového rizika (pojištění).

A v neposlední řadě se eurem dá platit téměř všude na světě. To samé se nedá říct o české koruně.

Dále se vytvoří platební prostor SEPA (Jednotný eurový platební prostor / Single Euro Payment Area), který zaručí další snížení transakčních nákladů. Převod přes prostor SEPA bude stejně rychlý a stejně drahý jako u domácích transakcí.

Eurozóna zaručí také nižší úrokové sazby. Domácí banky stále nabízejí půjčky a úvěry s vyššími úrokovými sazbami než je v eurozóně běžné. Po přijetí eura zbyde prostor i pro snížení těchto nákladů.

3.2 Nevýhody vstupu do eurozóny

Do nevýhod přijetí eura můžeme jednoznačně zařadit měnovou suverenitu. Tato suverenita je v EU dána do nadnárodní, tzn. že přejde na ECB. Už v dokumentu Pakt stability a růstu jsou dohodnuty sankce pro země, které nebudou plnit plán. Pokud bychom ale váhali s přijetím eura díky této nevýhodě, tak si tím vůbec nepomůžeme, protože jinou měnu než národní musíme přijmout. Při vstupu do EU se všechny členské státy zavázaly k přijetí eura.

Ve výhodách přijetí eura je uveden princip ochrany spotřebitele. Naopak ale obyvatelé tomuto principu moc nevěří. Převážně díky tomu občané nechtějí euro, protože se obávají zvýšení cen. Na jedné straně zajisté dojde ke zvýšení cen, ale na druhé by mělo dojít k zaokrouhlováním dolů např. u daní.

Opět se musíme obrátit na výhody přijetí eura a princip minimalizace nákladů. I přes tento princip bude samozřejmě nutné zaplatit výdaje týkající se např. přečeňování zboží, nových katalogů ve všech odvětvích. I když princip by měl zajišťovat, že peníze na náklady se sníží a že počkáme až peněz bude dostatek, v budoucnosti se to může jevit naopak. Můžeme také podotknout, že ne všichni finance na náklady mít budou.

Jako další nevýhodu můžeme udat zánik výnosu z ražebného. Výnos z ražebného je součástí příjmů státního rozpočtu, přesněji řečeno, jsou to zisky z emise nových peněz. Nedojde díky tomu ke zvyšování bohatství státu.

I přes všechny výhody a nevýhody je možné, že nastanou problémy, které se udály v jiných členských státech.

3.3 Porovnání ČR s eurozónou

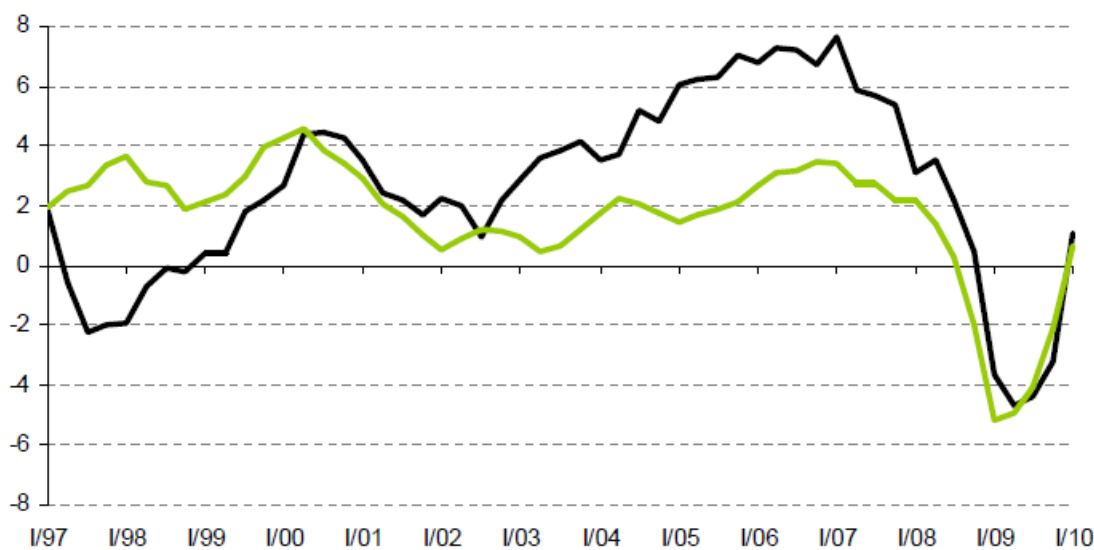
Pokud ekonomická situace v eurozóně bude dlouhodobě stabilní a Česká republika se jí bude moci podle podmínek rovnat, tak nepředpokládáme výrazné zvýšení nákladů ze ztráty vlastní měnové politiky. Čím vyšší bude podobná česká ekonomika s tou z eurozóny, tím nižší bude riziko přijetí společné měnové jednotky. Naopak pokud se ekonomika v eurozóně bude nadále zhoršovat, respektive více států se zadluží a bude hrozit bankrot, tak není vhodné, aby Česká republika vstupovala do eurozóny. Takticky je lepší čekat, zároveň se snažit dosáhnout maastrichtských podmínek a pozorovat chyby zemí, které se dostaly do krize. I když je ekonomika v daném státě velice dobrá, či tendence se byla zlepšovat, na základě lidských chyb a špatné rozpočtové politiky státu může dojít až k zadlužení, které daná země nemusí ustát. V takovémto případě je tu Evropská unie, aby vypomohla zadluženým státům. Ovšem může nastat i stav, kdy první ani druhá fáze finanční pomoci nebude stačit a dojde až k bankrotu a odebráním statusu členského státu EU. Tomuto konkrétnímu případu bychom se měli snažit vyhnout. Podobnost ekonomiky ČR a ekonomiky eurozóny snižuje zároveň riziko asymetrických šoků.

Vyšší stabilní vývoj ekonomiky je také dosažitelný pomocí vyššího reálného stupně dosažitelné konvergence. Čím lepší konvergence, tím se i může čekat navýšení cen, ale zároveň se poté musí očekávat, že ceny už se následně o moc zvedat nebudou. Česká republika měla tendence konvergovat k eurozóně, v roce 2009 se ale vývoj pozastavil.

Čím více bude naše ekonomika s eurozónou sladěná a šoky podobné, můžeme očekávat stabilnější měnovou politiku pod vedením ECB.

Graf 1 Porovnání růstu HDP v ČR a eurozóně

(v %, meziročně, sezonně očištěno)

Poznámky: — ČR — eurozóna

Zdroj: MFČR a ČNB, Vyhodnocení plnění Maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou (ke dni 30.10.2011).

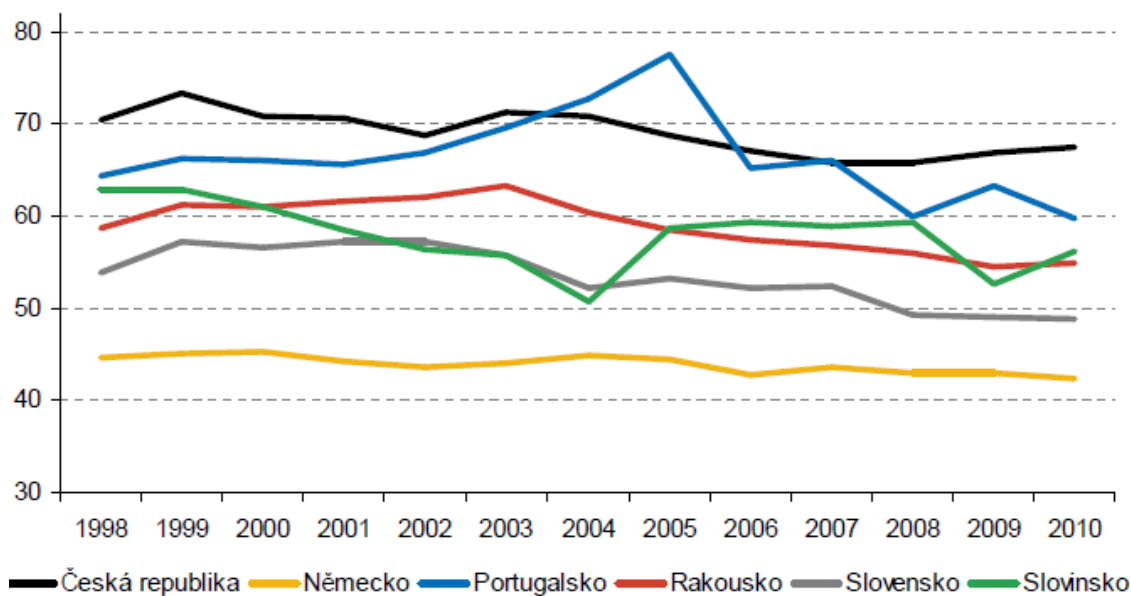
V grafu číslo 1 je k porovnání HDP České republiky s průměrným HDP v eurozóně. V minulých letech výrazně došlo k růstu HDP v ČR, od roku 2008 se začala ekonomika podobat ekonomice eurozóny a obě dvě klesaly. Nyní se ekonomika na obou stranách opět zvedla. V krátkodobých obdobích může nastat zlom, ale v dlouhodobém hledisku by to tak být nemělo. V roce 2011 HDP mírně vzrostlo, dále mírně poroste v roce 2013 by mělo rapidně vzrůst. Díky výraznému poklesu HDP v České republice došlo k prohloubení vládního dluhu.

Ukazatelem možnosti sjednotit měnu na euro je i úroková míra. Jak je již uvedeno ve výhodách vstupu do eurozóny, komerční banky mají možnost klesat s vyšší úrokových mír ve snaze porovnat se EU. To by nám mělo přinést ušetření nákladů.

Mezi další indikátor pro vstup do EU patří i vysoký vývoz do jiných členských států než na domácí trh. V grafu číslo 2 je možné zřetelně vidět vyšší vývozu oproti jiným zemím EU. Díky této vyšší vývozu, je jasné, že náklady výrazně po připojení do eurozóny

klesnou a ostatní státy EU budou moci také lépe a jednodušeji dovážet své zboží nebo zprostředkovávat služby, které jsou na našem území nedostatkové či zbytečně předražené českými výrobci.

Graf 2 Podíl vývozu do eurozóny oproti celkovému vývozu v %

Zdroj: MFČR a ČNB, Vyhodnocení plnění Maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou (ke dni 30.10.2011).

Mezi další ukazatel patří finanční podíl na úvěrech. Tento trend česká ekonomika nepřesahuje a to je v rámci ekonomiky správně, protože eurozóna je vysoce před námi, což znamená, že členské státy, respektive jejich občané, se výrazně moc zadlužují.

Na rozdíl od dobrých indikátorů jsou tady bohužel i ukazatele špatné. Jako příklad uvedeme horší situaci pro podnikatele na českých trzích než je v eurozóně. V ČR je to spíše administrativní problém a vyšší zdanění.

Mzdy vzrostly, ale stále jsme oproti eurozóně pozadu. Minimální mzda také minimálně vzrostla, ale motivace na nízké mzdy není dostačující. Mobilita pracovní síly do jiných členských států je výhodná, ale zároveň občanům České republiky překáží převážně

jazyková bariéra. Na českém trhu práce je těžké se uplatnit a s minimální mzdou je zároveň i nemožné se vzdělávat, např. v jazycích.

Další problémovým ukazatelem je nezaměstnanost. V České republice je nezaměstnanost na nižší úrovni než byla předím a to za září 8%. Nezaměstnanost v poslední době klesala. Oproti například Španělsku, tam nezaměstnanost letos vzrostla i na 20%. Zároveň ale musíme brát v potaz, že Španělsko je jednou z nejvyšší nezaměstnaností Evropské unie.

3.4 Jak ven z krize?

V dnešní době je to nejspíše nejaktuálnější téma ekonomiky. Do problémů v eurozóně se dostaly nejen tzv. jižní státy (například Řecko, Portugalsko), ale i Irsko. A jak se to všechno stalo? V polovině roku 2008 došlo ke krachu bank mimo Evropskou unii. I přesto, že banky v EU přetrvaly, výrazně se jich to týkalo. V letech 2009/2010 se provalilo veřejné zadlužování zemí. Proto aby se dále zadlužování neprohlubovalo, byla nastavena určitá nápravná opatření, mezi něž patří i zpřísnění Paktu stability a růstu.

Výrazně se do dluhů dostalo Řecko. Tomuto státu byla zapůjčena dohromady finanční částka 110 miliard euro, z toho 80 miliard zapůjčila eurozóna a 30 miliard MMF. Bohužel ani to nepomohlo a země se znovu zadlužila v polovině letošního roku. Řecku byla zapůjčena i další částka a to 109 miliard eur. Ve výrazných potížích již bylo i Irsko a Portugalsko. Oběma těmto zemím byla zapůjčena nemalá finanční částka, dohromady 163 miliard eur.

Je toto půjčování dostačující? Mělo by stačit, ale navzdory tomu se Řecko dále zadlužovalo. Tyto důvody dali za vznik Evropskému fondu finanční stability EFSF a Evropského mechanismu finanční stabilizace EMSM. Dohromady může jen samotná eurozóna vypůjčit 500 miliard eur zadluženým státům. Problém je ale v tom, zda budou zadlužené státy schopni splácet finanční půjčky. S již tak velkým zadlužením jako je Řecko, bude velice těžké vyplnit tzv. splátkový kalendář, tak aby byl akceptovaný oběma stranami. Nebo by bylo lepší Řecku tyto dluhy odpustit? Pokud by tak Evropská unie rozhodla, stalo by se, že by se přidávaly další členské státy, požadovaly by finanční

půjčky a žádaly by poté také odpuštění dluhu. V případě neudělání toho samého by mohlo dojít až k rozpadu Evropské unie a případně i válce o peníze. Pokud bychom jednomu státu odpustili dluh, je zároveň zřejmé, že jiné státy by se nesnažily, tak jak by měly, mít stabilní ekonomiku. Když bychom dělali špatné ekonomické kroky, tak by nás někdo zachránil a my bychom za to neplatili nic? Bohužel jsou na vině i další externí faktory. Takto by EU nemohla dále fungovat.

Pokud by se do této situace dostala Česká republika, mimo jiné k tomu také pomalu směřujeme, tak bychom dostali finanční půjčku od EU a museli bychom ji splácet a zároveň dokázat, že jsme platebně schopni vše zvládat, že nám ekonomika po půjčce stoupá a že se dále přibližujeme k průměru eurozóny. Je vždy zapotřebí dokázat jaké kroky byly udělány, aby se tomu předešlo a jaké kroky budou udělány, aby se ekonomika opět stala stabilní součástí ekonomiky eurozóny.

3.5 Hlas veřejnosti

Na základě více aktuálních témat byl vytvořen dotazník týkající se základních otázek o euru a Evropské unii. Cílem dotazníku bylo zjistit zda lidé chtějí euro. Zjistili jsme také jaké výhody a nevýhody přinese členství v eurozóně podle lidí. Zásadní otázku je také považována otázka o problému v Řecku a zda jde ekonomika české státu podle našich představ. Odpovědi na většinu otázek se daly předem předpokládat. Na pohlaví a na věku nezáleželo. Lidé odpovídali téměř stejně. Ne všichni věděli vše o euru, eurozóně a problémech v Řecku, ale všichni se zorientovali při otázce o chodu ekonomiky v České republice. Otázky byly dávány studentům, pracujícím a nezaměstnaným.

Otázky byly podávány formou ano a ne, následovaly poté i otevřené otázky a mezi nimi i otázka o konkrétních výhodách či nevýhodách. Přesný přehled otázek je možné shlédnout v Příloze číslo 1.

3.5.1 Vyhodnocení dotazníku

Obyvatelé České republiky se převážně netvářili nadšeně při odpovídání na otázky týkající se nové měny, eura. Vyvolávalo to v nich patřičné emoce. Někteří občané se také více rozpovídali a tyto odpovědi jsem se snažila vyjádřit ve vyhodnocení dotazníku. Vyvolávalo to také diskuzi na téma co nám pomůže a nepomůže při vstupu do eurozóny. Na toto téma jsem se snažila odpovědět. I přesto tito lidé zastávali pořád svůj názor a nechtěli, abych jim ho vyvrátila.

Tabulka 6 Odpovědi na dotazník udány v %

Názor obyvatelů České republiky		
	ANO	NE
Vyměnili byste českou korunu za euro?	31%	69%
Myslíte si, že nám členství v eurozóně přinese spíše výhody?	29%	71%
Myslíte si, že nám členství v eurozóně přinese spíše nevýhody?	65%	35%
Myslíte si, že dopadneme jako Řecko?	46%	54%
Líbí se vám aktuální chod ekonomiky státu?	33%	67%

Poznámka: odpovědi jsou aktuální k datu 31.8.2011.

Na základě odpovědí bylo zjištěno, že většina obyvatel České republiky nechce v momentální době přijmout euro. Zbytek se spíše přiklání k názoru euro ne nyní, ale ano časem. Za výhody obyvatelé ČR považují stejná měna a tím pádem zjednodušení cestování. Za nevýhody zdražování cen a obava z většího zadlužování a bankrotu. Zdražování cen je opravdu fenoménem České republiky. I přes opatření, která budou zavedena, tak obyvatelé se budou bát zdražování všech cen. Pravdou ale je, že v jiných členských státech se zdražování cen i přes všechna opatření také projevilo. Většina lidí neví o principu ochrany spotřebitelů a poté, co se jim byl snažen vyvrácen jejich názor, tak stále nevěřili. Jde o celorepublikový problém. O tom jak funguje princip ochrany spotřebitelů se dozvíme až po přijetí eura. Lidé se bojí spíše o to, co a o kolik se bude

zdražovat než o to, že dopadneme jako jiné země ve finanční krizi nebo až na pokraji bankrotu.

Téměř dvě třetiny tázaných občanů se nelíbí momentální chod politiky státu. Berou za nepřijatelné zdražování zdravotnických potřeb či důchodovou reformu. Bohužel důchodovou ale i zdravotnickou reformu je nutné udělat, proto abychom mohli dosáhnout potřebné úrovně pro vstup do eurozóny. Na druhé straně je pravdou, že připlácet si za zdravotnické nadslužby je na úrovni korupce, a do důchodu nejspíš nepůjdeme vůbec. Ale to se děje díky stárnutí obyvatelstva. Aby ekonomika byla z dlouhodobého hlediska stabilní je potřeba prodlužovat aktivní pracovní věk obyvatelstva.

4 Závěr

Na závěr této práce je zapotřebí shrnout nejdůležitější body z celé bakalářské práce a zodpovězet na otázky, které byly položeny v na začátku.

Během psaní této práce bylo zjištěno, že eurozóna není momentálně optimální měnovou oblastí. Je to z toho důvodu, že Evropská unie není zatím až tak výhodným společenstvím jak se na počátku zdálo. Jak bylo řečeno v těchto kapitolách, eurozóna je ve stádiu řešení výrazných problémů. V budoucnu se dokáže zda Evropská unie přežije vznikající problémy bez újmy. Podle názoru autora této bakalářské práce Evropská unie bude dále fungovat a po čase se její ekonomika bude zvedat, což znamená, že členské státy budou fungovat lépe a že životní úroveň se bude postupně zvedat. Všechno chce čas. Každé nové seskupení má ze začátku problémy. Pokud se s tím členové dokáží vypořádat a zvednout se opět ze dna, tak by to také mělo povzbudit státy, které ještě nejsou součástí eurozóny. Země by měly vidět, že Evropská unie se snaží vypomoci zadluženým státům a že na to nezůstanou úplně samy.

Autor této práce je pro připojení České republiky do jednotného měnového prostoru, eurozóny. Během popisování eurozóny bylo dokázáno, že euro je jedna z nejvíce rozšířenějších měn na světě a že nám přináší více výhod či nevýhod. Pro přijetí České republiky do eurozóny by ale mělo dojít výrazně později. Tento stát na připojení pořád není připravený a ani v blízké době nebude. Zároveň musím vzpomenou na maastrichtská kritéria díky nimž euro přijmout ještě nemůžeme, neboť jsme všech kritérií ještě nedosáhli. Zejména máme problém ve vládním deficitu, který se v nejbližší době nezlepší. Je potřeba výrazně zlepšit ekonomiku České republiky a zbavit se především korupce, kterou je tento stát prolezlý. Také díky ní se finance dostávají jinak než mají a celkově jich je poté nedostatek. Zároveň je také potřeba, abychom se začlenili do ERM II. Bez minimálně dvouletého členství v ERM II do eurozóny vstoupit nemůžeme.

Po připojení do eurozóny se ekonomika České republiky zhorší, ale jako Řecko bychom dopadnout neměli. Proto abychom tak nedopadli, je zapotřebí výrazně zlepšit rozpočtovou politiku státu, vymazat korupci, jak už bylo dříve řečeno, a správně a včas připravit obyvatele na změnu národní měny. Pro mnoho lidí to bude znamenat také

ztrátu národního symbolu. Obyvatelé České republiky musí věřit, že náš stát se díky připojení k eurozóně povede lépe než doposud. Na to aby to také tak fungovalo, je zapotřebí správně využívat finance(dotace), které máme od EU, respektive, které mít můžeme. Po prudkém pádu české ekonomiky po přijetí eura, dosáhneme zlepšení a tento trend by měl nadále fungovat. Samozřejmě se nyní nebere ohled na jiné faktory, které tento trend můžou i výrazně zpomalit. Také musíme podotknout, že je dobře, že tento stát se nepřipojil k eurozóně již v letech 2009-2010 jak bylo dříve plánováno. Nyní máme větší možnost pozorovat jak to v eurozóně funguje a jak ekonomika EU je stabilní. Je také pro nás taktické počkat až jak a kdy se dluhy v Evropské unii vyřeší. Česká republika si vyjednala dočasnou výjimku o přijetí eura, takže se tento stát této změny stejně nevyhne.

Přinese nám vstup do eurozóny spíše výhody nebo nevýhody? Po shrnutí těchto témat je nutné podotknout, že pokud bude ekonomika stabilní, tak nám přijetí eura přinese spíše více výhod. Především pro obyvatele. I když se to lidem nemusí zdát, výhoda eura jsou lepší. Bohužel hlavně díky médiím se euro ukazuje jako špatný krok. Je třeba připravit správně obyvatele, tak aby to spíše uvítali. Také se ovšem může přihodit pravý opak a to ten, že nevýhody převýší výhody. Jak už ale bylo řečeno předtím, ekonomika našeho státu zažije také boom, ale měla by se zvednout a životní úroveň by se měla zvedat.

V porovnání s eurozónou jsme na tom již v něčem lépe. A to hlavně v zadluženosti. I když je na tom Česká republika z našeho pohledu špatně, respektive dlužíme kam se podíváme, jsme na tom pořád lépe než je maximální výše zadlužení pro přijetí do eurozóny. Po zdravotní a důchodové reformě se ukáže jak se česká ekonomika zlepší nebo zhorší a jak rychle se toto zlepšení či zhoršení projeví.

Nyní je nutné se co nejdříve připravit a je potřeba, aby politika a ekonomika státu fungovala tak jak má podle maastrichtských kritérií po delší dobu a nejen po pár let. Nutnost je také potřeba v patřičné informovanosti obyvatel.

Obyvatelé České republiky zatím nechtějí přijmout euro. Jak už ale bylo dříve řečeno, euro přijmout musíme, teď už je jen otázkou kdy a za jakých podmínek. Je zapotřebí lidem nastínit lépe výhody a nevýhody a celkovou nutnost přijetí jiné měny.

Na úplný závěr je vytvořen předpoklad pro přijetí eura v co nejjednodušší formě. Je zapotřebí, aby lidé byli více a lépe informováni. Z médií slyšíme pouze problémy, ale nikdy ne výhody. Mezi další problém patří také důvěry na nezvýšení cen při přijetí eura. Stát udělá důležité kroky proto, aby se toto neodůvodněné zdražování neudálo. Zároveň ale musíme předpokládat, že určitá část obchodníků bude i nadále zdražovat a všechny kroky dané státem obejde.

Obyvatelé by měli dostat více informací pomocí mluveného slova. Média by mohla založit pořad, který by trval například pouze 15 minut a ve kterém by se mluvilo pouze o Evropské unii. Co je v ní nového, co se děje špatně, jak jsou na tom ostatní státy a v neposlední řadě jak jsme na tom my. Díky médiím bychom mohli změnit náš názor na Evropku. Podobné pořady již existují, ale jsou v nich uváděno pouze politické problémy našeho státu. Podle názoru autora by bylo i lepší, kdyby se zveřejnily tabulky, které jsou vyznačeny v této bakalářské práci. Moc obyvatel nemá hlubší vědomosti o Evropské unii a připojení do eurozóny.

Jako další bod, který můžeme změnit v plánu pro připojení České republiky do eurozóny, je Velký třesk. Duální označování cen je vytvořeno správně. Jediná změna, která by mohla vypomoci lepšímu adaptování do eurozóny, je změna v bezhotovostních platbách. Po Velkém třesku nebudou fungovat platby v českých korunách. Bezhotovostní platby by bylo lepší i nadále udržet nějakou dobu v CZK. Nemuselo by to být tak dlouho jako se bude platit v hotovosti českými korunami, ale rozhodně by bylo lepší nechat lidem větší možnost přizpůsobit se.

Přistoupení do eurozóny by bylo v aktuální době pouze jako politický krok. Výhody, které se očekávali, že budou se momentálně nezdají až tak významné. Ale to se jedná pouze o krátkodobé hledisko. Zároveň se také ještě nenaplnila očekávání o zvýšení hospodářském růstu a produktivity práce. Zvýšený hospodářský růst se může očekávat až v pozdější době. Produktivit práce se zvedne taky až časem. Na všechny zlepšení všech částí Evropské unie je třeba si počkat.

Tímto tato bakalářská práce končí. A teď už můžeme pouze čekat, co se stane dále s Evropskou unií, eurzónou a eurem. Věřím, že tato práce usnadnila přehled o eurozóně a euru jako takovém.

Literatura

Primární zdroje

Ministerstvo financí České republiky – Vyhodnocení plnění Maastrichtských konvergenčních kritérií.

MFČR – Fiskální výhled ČR 2011.

MFČR – Národní plán zavedení eura v České republice.

Monografie

BALDWIN, R., WYPLOSZ, A.: *Ekonomie evropské integrace*. 1. vyd. Praha : Grada, 2008. 478 s. ISBN 978-80-247-1807.

BRŮŽEK, A., SMRČKOVÁ, G., ZÁKLASNÍK, M.: *Evropská měnová integrace a Česká republika*. 1. vyd. Praha: Velryba, 2007. 197 s. ISBN 978-80-85860-19.

DYSON, K.: *European states and the Euro: europeanization, variation and convergence*. 1st p. Oxford: Oxford University Press, 2002. 418 s. ISBN 0-19-925025-1.

HAMERNÍKOVÁ B., KUBÁTOVÁ K.: *Veřejné finance*. 2. vyd. Praha - Eurolex Bohemia, 2004, 355 s. ISBN 80-86432-88-2.

PEČÍNKOVÁ, I.: *Euro versus koruna: rizika a přínosy jednotné evropské měny pro ČR*. 1. Vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2007. 191 s. ISBN 978-80-7325-120.

Odborné knihy a časopisy

Hospodářské noviny – rok 2011.

Internetové zdroje

ČNB: Dostupné z WWW: <<http://www.cnb.cz>>.

ECB: Dostupné z WWW: <<http://www.ecb.int/bc>>.

PARLAMENTNÍ LISTY: Dostupné z WWW: <<http://www.europortal.parlamentnilisty.cz>>.

EUROSKOP: Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz>>.

MFČR: Dostupné z WWW: <<http://www.mfcr.cz>>.

MVČR: Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz>>.

...

Přílohy

DOTAZNÍK O EUROZÓNĚ

1) Vyměnili byste českou korunu za euro?

ANO NE

2) Myslíte si, že nám členství v eurozóně přinese spíše výhody?

ANO NE

3) Myslíte si, že nám členství v eurozóně přinese spíše nevýhody?

ANO NE

4) Popřípadě jaké výhody a nevýhody?

5) Myslíte si, že dopadneme jako Řecko?

ANO NE

6) Líbí se vám aktuální chod ekonomiky státu?

ANO NE

7) Máte jiné připomínky?